

Upravništvo: Ljubljana, Knaflijeva 5
— Telefon šte. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392

Podružnica Maribor: Grajski trg št. 7.
Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.

Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17749.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knaflijeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon šte. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon šte. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

„Na Balkanu ničesar brez Italije“

Štiriurna seja velikega fašističnega sveta — Potrditev dosedanje italijanske politike — Italija ponovno preglašča svoje živlenske interese glede razmer v Podonavju in na Balkanu

Rim, 8. dec. br. V pretekli noči je zasedal veliki fašistični svet. Za to zasedanje je vladalo glede na sedanje mednarodne prilike v vseh političnih krogih zelo veliko zanimanje, saj je bil to prvi sestanek po izbruhu vojne. Fašistični svet je potrdil sedanji položaj Italije izven vojne, odnose z Nemčijo, kakor so se razvili na osnovi zavezniške pogodbe in poznejših izmenjavah misli, ter neposredni interes Italije na vsem, kar bi se moglo dogoditi v Podonavju in na Balkanu. Napovedal je tudi ukrepe za obrambo italijanskega pomorskega trgovinskega prometa.

Veliki fašistični svet se je sestel sredi ob 22. v Beneški palači. Poleg ministrskega predsednika Mussolinija je bilo prisotnih 26 članov Seje je trajala do 2. zjutraj. Zunanji minister grof Ciano je v dve in pol urne ekspozicije poročal o zunanje-političnem položaju. Tudi ministrski predsednik Mussolini je imel govor, ki je trajal poldruge uro.

Komunike o seji

Agencija Stefani je izdala o seji daljši komunikate, ki pravi med drugim: »Veliki fašistični svet je sprejel obširno poročilo zunanjega ministra, ki je bilo podprto s podrobnimi in neovrnjenimi dokazi. Vojna na zapadni fronti, ki je zavzela značaj statičnega obleganja, njen pretežno gospodarski razvoj, ki je prišel do izraza v blokadi in protiblokadi, spremembe, ki so nastale v teritorialnem pogledu, kakor tudi v odnosih med silami na Baltičnem morju in ob Karpatih, so povsem opravičili sklep vlade z dne 1. septembra, ki je določal, da ostane Italija izven vojne in ki je prepovedal, da se vojna ni razširila na jugovzhodno in sredozemsko Evropo. Glede na tendenciozne vesti iz tujih virov veliki fašistični svet ponovno potrjuje, da so ostali odnosi med Italijo in Nemčijo prav taki, kakor so bili določeni z zavezniško pogodbo in ob priliki izmenjav misli, ki so se izvršile pred ali po tej pogodbi v Milanu, So. nagraju in Berlinu.

Pri tem veliki fašistični svet naglašča, da ničesar, kar bi se moglo pripetiti v Podonavju in na Balkanu, ne more biti takega značaja, da ne bi neposredno zadevalo Italije, posebno še sprito njenih skupnih teritorialnih in pomorskih meja s tujimi področji, nastali zlasti še po priključku albanske kraljevine k Italiji.

Kar se tiče italijanskega pomorskega prometa, to Italija odločno čuvala svoje interese, to je zaradi svojega prestiža in svojih neovrnjenih živlenskih potreb.

Glede na vse to, veliki fašistični svet povsem odobrava delovanje, ki ga je dolejš razvil zunanji minister ter zunanjeje ministra pobašča, da v kratkem poda fašistični korporacijski zbornici poročilo o zadnjih dogodkih in fazah mednarodne politike.

Veliki fašistični svet se je nato bavil s nekaterimi strankarskimi organizacijskimi vprašanji, zlasti pa s položajem organizacij, ki so neposredno podrejene stranki.

Ugoden vtis v italijanski javnosti

Komunike, ki so ga objavili deloma že današnji italijanski jutranji listi, je izzval v vsej politični javnosti veliko zadovoljstvo. Predvsem naglašajo, da bo Italija ostala še nadalje »oboroženo nevtralna« in da bo, kakor vse kaže, posegla v sedanjo evropsko vojno le, če se bi razširila v Podonavje ali na Balkan, ki ju smatra za področji, spadajoči neposredno v sfero njene politične in gospodarske akcije. Računati je sedaj s tem, da bo italijanska diplomacija še bolj ojačila svoja prizadevanja na Balkanu, da bi tam uredila odnose med posameznimi državami in tako omogočila ustvaritev enotne balkanske zveze, s katero bi bilo mogoče balkanskim narodom postaviti se skupno v bran proti sleherni nevarnosti, ki bi jim mogla groziti od zunaj. Ker ni pričakovati, da bi zapadnim zavezniškom uspelo organizirati napad na Nemčijo tudi z juga, pravijo tukajšnji politični krogi, je Italija zlasti mogoče ostati izven vojne, a hkratu tudi v zavezništvu z Nemčijo.

Nespremenjeno stališče

Rim, 8. dec. AA. (Stefani). »Giornale d'Italia« objavlja članek, ki ga je napisal ravnatelj tega lista Virginio Gayda in v katerem razpravlja o sklepih velikega fašističnega sveta. Pravi, da ta resolucija jasno izraža stališče Italije v sedanji fašisti in da istočasno odklanja zelo odločno vse tendenciozne vesti, ki so se v zadnjem času razširile po nekaterih krajih v tujini glede smernice italijanske politike. Resolucija velikega fašističnega sveta potrjuje, da v italijanski zunanji politiki niso nastopile nobene spremembe ter nedvoumno in odločno potrjuje, da je italijanska zunanja politika ostala takšna kot prej. Italijansko-nemški odnosi so ostali nespremenjeni. Kar se tiče nevtralnosti Italije, je ta nevtralnost v popolnem skladu s bitnimi interesi italijanskega naroda. Neudeleževati se vojne, ne pomeni biti čisto nevtralen in to tembolj, ker si Italija pridržuje pravico do nadaljnjih sklepov in korakov. Glede Balkana je jasno, da se Italija zanima za vse tisto, kar se dogaja na njem. Nemogoče je posegati v interese Balkana, ne da bi se posegalo istočasno v

interese Italije. Zaradi tega Italija s največjim zanimanjem spremlja vse dogodke na Balkanu in vse kar bi se v bodoče moglo zgoditi.

Članek končno poudarja, da bo zunanji minister grof Ciano v govoru, ki ga bo imel o priliki otvoritve korporativne fašistične skupščine 14. decembra, razložil stališče Italije.

Obvestila Nemčiji

Rim, 8. dec. o. »Informazione del Giorno« o zasedanju velikega fašističnega sveta, da je Italija obvestila Nemčijo, da ne more gledati indiferentno na razširjenje evropskega konflikta na podunavski in balkanski prostor, kjer gre tudi za njene živlenske interese. Fašistični svet, ki je razpravljal tudi o finski-sovjetskem sporu ter je sklenil sporočiti Nemčiji italijansko stališče v tem pogledu. Prav tako je razpravljalo o odnosih med Japonsko in Italijo, o nesoglasjih med Madžarsko in Rumunijo, o novi fazi zblizanja med Italijo in Grčijo ter Italijo in Turčijo. Italija ne bo v nobenem primeru, pravi omenjeni list, dopustila izpremembo statusa quo na Balkanu. Prav tako bi bilo proti interesom Italije, razširjenje vpliva boljševizma na

„Sunek na Carigrad bi izzval križarsko vojno“

Italijanski list o posledicah morebitnega sovjetskega napada na Madžarsko, Rumunijo ali Turčijo — Incidenti na madžarski meji — Stališče Rumunije

Rim, 8. dec. p. List »Avenire« píše o nevarnosti, ki grozi Madžarski in Rumuniji zaradi ekspanzivnosti Sovjetske Rusije. List pravi, da je Italija budno na straži ter da pazljivo spremlja vse dogodke, zlasti na Balkanu in v Srednji Evropi, ki jo direktno interesirajo. Če res v Moskvi goje gotova stremeljenja v smeri proti Carigradu, kakor trdijo nekateri listi, bo brez dvoma prišlo do križarske vojne, katere namen bo ustaviti nadaljnje prodiranje Sovjetov.

Pariz, 8. dec. p. Listi poročajo, da postaja položaj na madžarsko-sovjetski meji čimdalje resnejši. Sovjetski radio v Lvovu oddaja posebne emisije za Podkarpatsko Rusijo, v kateri odkrito poziva prebivalstvo k upor. V obmejnih krajih se vodi že nekaj dni gverilska vojna. Središče te akcije je mala vas v bližini sovjetsko-madžarske meje. Madžarske oblasti so bile prisiljene pozvati pod orožje več letnikov rezervistov, da ojačijo svoje posadke v Podkarpatski Rusiji. V obmejnem spopadu je bil ranjen nek madžarski vojak. Zlasti poudarjajo, da objavljajo te vesti tudi slovaški listi, ki so drugače pod cenzuro nemških oblasti.

Bukarešta, 8. dec. p. Račor poroča o izjavi rumunskih uradnih krogov glede na pisanje sovjetskega tiska, da je Rumunija pripravljena ugoditi vsem upravičenim pritožbam sosednih držav, da hoče o njih razpravljati in sprejeti potrebne sklepe, vendar pa nikdar ne bodo dovolili napada na svoje ozemlje in prekršitve rumunske suverenosti.

Zapadno jamstvo Rumuniji ne velja za napad Rusije?

Curih, 8. dec. z. »N. Z. Zeitung«. Bobneči ogenj moskovske propagande proti Rumuniji dokazuje po sodbi londonskih krogov, da namerava Moskva najprej načeti besarabsko vprašanje, preden bo nadaljevala svoja nameravana dejanja proti skandinavskim državam in je Norveški in Švedski. Motivo pa se oni, poudarjajo v Londonu, ki mislijo, da bodo na ta način izzvali vojno med Sovjetsko unijo in zapadnimi velesilami. Angleška in francoska jamstva Rumuniji za primer nezvsnega napada veljajo samo za primer nemškega, ne pa tudi za primer ruskega napada na Rumunijo. Zato računajo v Londonu, da bo skušal rumunski kralj Karol rešiti besarabsko vprašanje s pogajanj, da se na ta način izogne vojne s Sovjeti.

Turčija za enoten balkanski blok

Basel, 8. dec. z. »Basler Nachrichten« poročajo, da vzbuja propaganda Moskve vedno večje vznemirjenje v Rumuniji. Vedno bolj jasno se kaže, da Moskvi ne gre zgolj za posest Besarabije, marveč da si hoče zagotoviti vpliv na vso Rumunijo. Sprito tega je opažati vedno večjo nervoznost tudi v Ankari, kjer obžalujejo, da rumunska vlada še vedno okleva in noče zavzeti jasnega stališča. Po mnenju turških merodajnih krogov je samo ena možnost, da se prepreči razširjenje vojne na Balkan, to je združenje vseh balkanskih držav v enoten blok. To stališče pozdravljajo tudi Italija in iz tega izvira tudi prizadevanje Rima, da bi Rumunija čimprej uredila svoje odnose do sosedov.

Italija posreduje med Madžarsko in Rumunijo

Rim, 8. dec. p. V rimskih političnih krogih narašča zanimanje za morebitni nastop Sovjetske Rusije v kakem drugem delu Evrope, ki bi bil mnogo bližji Apeninskemu polotoku. Zatrjuje se, da so z

Sredozemsko morje, kar je Italija že manifestirala s svojo pomočjo pri uničenju boljševizma na Španakem.

Prva pariška sodba

Pariz, 8. dec. br. Sklepi velikega fašističnega sveta so v tukajšnjih političnih krogih vzbudili veliko pozornost. Splošno naglašajo, da namerava Italija tudi glede na ruski napad proti Finski ostati »izven vojne«. Finska je daleč od jugovzhodne Evrope in Sredozemlja in zato italijanski interesi sprito napada na njo trenutno še niso ogroženi. V tej zvezi pa je toliko večjega pomena poudarek italijanskih interesov na Balkanu in v Podonavju.

Manifestacije za Finsko v Rimu

Rim, 8. dec. o. Nepregledne množice prebivalstva so čakale do ranega jutra na objavo sklepov velikega fašističnega sveta. Mussolini se je prvič pokazal na balkanu Beneške palače ob 21.30. Ob 2. zjutraj je zopet prišel in se poslovlil od množice, ki je še vedno vztrajala. Množica je prirejala tudi manifestacije za Finsko.

„Sunek na Carigrad bi izzval križarsko vojno“

Italijanski list o posledicah morebitnega sovjetskega napada na Madžarsko, Rumunijo ali Turčijo — Incidenti na madžarski meji — Stališče Rumunije

Italijanske strani sporočili gotovim diplomatskim pisarnam, kakšno bi bilo zadržanje Italije v primeru potkusa kršitve statusa quo v sedanjem nevtralnem delu jugovzhodne Evrope. »Massagero« poudarja, da so bile želje in stališče Italije povsod ugodno sprejete. Znova se tudi pojavljajo vesti, da si Italija prizadeva doseči sporazum med Rumunijo in Madžarsko vsaj v toliko, da bi ne bili odnosi med obema državama tako napeti kakor so sedaj. V Rimu delajo na to, da bi rumunska vlada ugodno rešila vprašanje madžarskih manjšin.

Dva važna demantija

Moskva, 8. dec. s. (Tass). Tiskovni oddelek komisarjata za zunanje zadeve javlja:

V oganu komunistične internacionale je izšel te dni članek Stepanova »Imperialistična vojna«. Tiskovni oddelek je pobaščen izjaviti, da je bil ta članek v inozemskem časopisu napačno tolmachen kot službeno stališče Sovjetske vlade. V resnici navedbe v tem članku o Rumuniji ne predstavljajo politike Sovjetske Rusije in ne »zražajo odnosa, ki obstoje med Sovjetsko Rusijo in Rumunijo.

Ankara, 8. dec. s. Anatolska agencija demantira kot popolnoma neosnovane vesti, da Turčija in Sovjetska Rusija zbirata jaštvu na svoji skupni meji. Pravi, da so cilji teh vesti, da se izloze spor med Sovjetsko Rusijo in Turčijo.

Napadi turških listov na poslanika Papena

Ankara, 8. dec. br. Nemški poslanik v Papen, ki je imel včeraj polurni razgovor z zunanjim ministrom Saradzoglom, je danes nenadno odpotoval iz Ankare v Berlin. Na nemškem poslanstvu izjavljajo, da je to potovanje zasebnega značaja, turški listi pa pišejo, da je Papen odpotoval v Berlin, da se opraviči zaradi svoje neuspele akcije z letaki in propagandnimi pismi, s katerimi je nemška propaganda širila po Turčiji znani ostri napad moskovske »Pravde« na Turčijo. Turški listi ugotavljajo, da

Nemška odpoved skandinavskim državam

Senzacionalna objava nemške uradne agencije DNB

Berlin, 8. dec. br. Agencija DNB je danes objavila poluradno izjavo o odnosih med Nemčijo in skandinavskimi državami. Izjava je vzbudila v političnih krogih veliko pozornost, ter poljasnila oblačenje in v najnovejši fazi celo napetost v odnosih Nemčijo do skandinavskih držav. Izjava razvija naslednje misli:

Nemčija je do skandinavskih držav od nekdaj kazala simpatije, ki so bile osnovane na zgodovinskem razvoju in ki so jih skandinavske države tudi v polni meri vračale. V zadnjih 20 letih pa so postajale te simpatije zmerom bolj enostranske. V težkih časih Nemčije nobena država na evropskem severu ni konkretno pokazala svoje prijateljstva do Nemčije. Vse so ostale do kraja na strani Društva narodov in njihova politika se je razvijala zmerom bolj v angleškem krogu. Skandinavci so pričeli celo kritizirati prizadevanja Nemčije, da bi se spet osamosvojila. Končno so odklonili tudi nemške ponudbe za nenapadalen pakto. Celo nasproti Italiji so se postavili na neprijateljsko stališče, ko so se od

je bil prevod netočen. V diplomatskih krogih je zbudila ta afera nemške veleposlanika veliko pozornost. Turški listi zahtevajo odpoklic v Papena.

New York, 8. decembra. (AA). (Havas). Ker se Iran čuti ogroženega od Sovjetske Rusije je poslal v Zedinjene ameriške države svoje letalsko zastopstvo. To zastopstvo je obiskalo več tovarn, kjer je naročilo predvsem lovsko letala in bombnike.

Carigrad, 8. dec. AA. Turško vojaško zastopstvo, ki se je mudilo dva mesca v Angliji in Franciji, je prispelo v Carigrad in se bo nocoj podalo dalje proti Ankari, da poda poročilo.

Letaki niso bili nemškega izvora

Ankara, 8. dec. br. (Havas). Ob priliki včerašnjega sestanka nemškega poslanika Papena s turškim zunanjim ministrom Saradzoglom, so se po Turčiji raz-

širili letaki, ki so vsebovali prevod ostrega napada moskovske »Pravde« na Turčijo in so nosili podpis neke nemške novinske agencije. Učinek teh letakov, ki so se razširili po vsej Turčiji, ni izostal. Danes je nemški poslanik Papen nenadoma odpotoval v Nemčijo. Po zatrevanju tukajšnjih diplomatskih krogov je treba ta njegov odhod smatrati za demonstracijo proti omenjenim letakom, o katerih izjavljajo na tukajšnjem nemškem poslanstvu, da so bili podtaknjeni in razširjeni od angleške propagande.

Prihod poslanika iz Bukarešte

Ankara, 8. dec. s. (Reuter). Turški poslanik pri rumunski vladi je dopotoval na poročanje v Ankaro. V pričakovanju njegovega prihoda je turški predsednik Izmet Inönü odložil svoje inspekcijsko potovanje v vzhodne turške province.

Daladier izraža simpatije Finski

Govor na seji francoskega parlamenta — Napoved važnih sklepov na zasedanju Društva narodov

Pariz, 8. dec. br. Francoska poslanska zbornica je danes dopoldne nadaljevala proračunsko razpravo. Predsednik zunanje-političnega odbora Mistler je ob tej priliki naglasil potrebo, da bi tudi francoska poslanska zbornica v imenu vsega francoskega naroda obsodila napad na Finsko. Menil pa je, da bi ne smelo ostati le pri besednih protestih. Po vsem svetu je izzval ta napad silno ogorčenje. Tudi nevtrali bi morali sedaj po tem tudi uravnati svojo zunanjo politiko. Za njim je povzel besedo ministrski predsednik Daladier, ki je izjavil:

»Napad, katerega žrtev je postala Finska kljub vsem svetanim in formalnim pogodbam, ki so ji zagotavljale njeno neodvisnost, je izzval povsod največji gnus in ogorčenje. Prav zaradi tega polde sedaj Francija v Zenevo, da odgovori na finski apel, na apel, ki ga je poslala Društvo narodov in preko njega vsem narodom sveta žrtev napada, ki je dejansko tudi ves svet tako silno vznemirila. Čast vsega človeštva zahteva, da ves svet iz vse svoje notranjosti protestira proti temu napadu. Polražje Finske pa je pokazal, da je moč vsakega naroda dejansko bolj odvisna od njegovega poguma, kakor pa od njegovega števila in njegovih sredstev.

»Kakšne posledice — je nadaljeval Daladier — bo imel ta dogodek za nadaljnji razvoj na svetu, francoska vlada sama ne more dognati in predvideti. Lahko pa z zadostno ugotovitvijo, da se je prvič po 1. septembru ves svet uprl napadu kot takemu in moritvam. Ves svet sedaj enoduno zahteva, da je treba takemu klanju napraviti konec. Tako je Finska opravila veliko službo za stvar vsega človeštva in mislim, da izražam mnenje vsega francoskega naroda ne glede na razredne in strankarske razlike, če pozdravim Finsko v imenu vse Francije in ji sporočim najgloblje in najskrenejše simpatije.

Poslanska zbornica je sprejela izjavo ministrskega predsednika z viharim pritrevanjem. Parlamentarni krogi so mnemja, da se bo v Zenevi tudi glede na to Daladierovo izjavo zasnovala dejanska neka konkretna akcija, kakor pa je bilo pričakovati sprito tolikih neuspehov Društva narodov v zadnjih letih.

Seja francoske vlade

Pariz, 8. dec. br. Danes popoldne se je sestala francoska vlada. Seja je bila v Elizejski palači pod predsedstvom prezidenta Lebruna.

Sankcije proti Rusiji?

Ob sestanku Društva narodov je položaj še popolnoma nejasen — Razdvojenost v angleški javnosti

London, 8. dec. AA. Diplomatski uradnik »Daily Telegraph« piše: Velika Britanija je sprejela sklep, da bo podpirala predloge, ki so napovedani v Zenevi in s katerimi se bodo zahtevale sankcije proti Sovjetski Rusiji. Poudarjajo, da se Finska v svojem pozivu za pomoč, poslanem Društvu narodov, ne sklicuje na člen pakta štva narodov pravico predlagati sankcije, sklicujoč se na čl. 16 pakta DN. Ni še gotovo, ali namerava Velika Britanija postaviti zahtevo, naj se Sovjetska Rusija izključi iz DN, vendar pa je jasno, da bodo zastopniki Velike Britanije, če bi bil ta predlog postavljen, glasovali zanj. Po nekaterih znakih nameravajo zastopniki latinske Amerike zahtevati izključitev Sovjetske Rusije. Diplomatski urednik omenjenega lista pripominja, da je stvar Dru-

štva narodov odločiti, ali naj se Rusija proglasi kot napadalca proti Finski. Angleško zastopstvo bo vodil Buttler, njegov zastopnik pa bo parlamentarni državni tajnik za dominione, vojvoda Devonshire. Londonski krogi izražajo upanje, da bo tokratno zasedanje v Zenevi kratko.

London, 8. dec. s. (Reuter). Podtajnik ministrstva za zunanje zadeve Buttler in drugi člani angleške delegacije so danes odpotovali z letalom na zasedanje Društva narodov v Zenevo. Nocoj so se ustavili v Parizu, ter bodo prispeli v Zenevo jutri zgodaj zjutraj.

London, 8. dec. z. Diplomatski položaj Finske je še vedno meglen. Glede stališča, ki naj ga zavzame Društvo narodov, ni še nobene jasnosti. Tudi Finska sama ni postavila nobenih konkretnih predlogov glede ukrepov, ki naj bi se podvzeli proti Sovjetski Rusiji kot napadalci. Da bi postavila take predloge angleška vlada, je dvomljivo. Tudi glede vprašanja aktivne pomoči Finski še ni enotnega stališča. Delavska stranka je sicer izdala manifest, v katerem ostro obsoja sovjetski napad, vendar ne smejo zaradi tega pokvariti. Na drugi strani pa se pojavljajo prav tako ekstremne zahteve po takojšnji prekinitvi odnosov in napovedi vojne Sovjetski uniji.

Amerika za učinkovito pomoč

Washington, 8. decembra. AA. (Stefani). Vlada USA je izjavila, da bo podpirala načrt za podelitev posojila Finski. To posojilo bo omogočilo Finski pomembne nakupe v USA, predvsem nakup živlenskih potrebščin. Ameriški reči križ bo vodil intenzivno propagando za Finsko s zbiranjem prispevkov.

New York, 8. decembra. AA. (Havas). Današnji jutranji ameriški časopisi še dalje proučujejo možnost, da bi nevtralne države dale učinkovito pomoč Finski. »Herald Tribune« pravi, da bi Združene ameriške države lahko mnogo storile za Finsko, ne da bi bile pri tem zapletene v vojno. List pravi, da Finske ni mogoče rešiti samo z moralno obsodo napadalca in s nezadostnimi krediti.

Stockholm, 8. dec. p. Zvedelo se je, da je finska vlada v Angliji naročila še 100 letal posebnega tipa, ki bo opremljena z večjim številom strojnici.

Ruska blokada Finske

Sovjeti so proglasili popolno pomorsko zaporu nad vsemi finskimi lukami

Kodanj, 8. dec. s. (Reuter). Sovjetska vlada je obvestila dansko, švedsko in norveško vlado, da začne danes opoldne sovjetska mornarica z blokado finske obale ob Finskem in Botniškem zalivu. Tuje ladje smejo še do jutri opoldne zapustiti finska pristanišča, od tedaj naprej pa bodo morje v finske teritorialne vode samo na lastni risko. Blokada se ne razteza na Aalandsko otočje, razen za vojne ladje.

Kodanj, 8. dec. br. Sovjetska blokada finskih luk je izzvala v tukajšnjih gospodarskih krogih veliko vznemirjenje. Skandinavski države so idmele doslej že velike izgube zaradi blokade na evropskih zapadnih obalah. Če se bo od sedaj onemogočil tudi trgovski promet s Finsko, se bo škoda švedskih, norveških in danskih uvoznikov in prevoznikov še znatno povečala.

Helsinki, 8. dec. s. (Reuter). V finskih uradnih krogih sovjetski objavi o blokadi finske obale ne pripisujejo posebnega pomena in izjavljajo, da je izvedba takega načrta sploh težko izvedljiva. Finska obala v Finskem in Botniškem zalivu je dolga skoraj 2500 km. Poleg tega sta oba zaliva pozimi v velikem delu zamrznjena, tako da je polaganje min obalah oteženo. Dohod v Botniški zaliv zapira še posebej Aalandsko otočje, ki ga je sedaj zasedla finska vojska in ga zavarovala z minami. Na drugi strani pa bo ravno Aalandsko otočje varovalo Finsko tudi pomorsko zvezo s Švedsko, ki je za Finsko posebnega pomena.

Sicer mislijo, da je sovjetska objava blokade dokaz, da operacije sovjetske vojske na kopnem nimajo onih uspehov, kakor so jih v Moskvi pričakovali.

Sovjetske čete prodirajo z velikimi žrtvami

Včeraj ni bilo na finskih bojiščih nobenega večjega spopada — Četniška vojna na severu — Sovjetski načrti za operacije v Kareliji

Oslo, 8. dec. s. (Norske Telegrambyro.). Danes z bojišč na Finskem ni posebnih novic. Finski generalni štab očividno iz strateških vzrokov ne objavlja točnejših podatkov o bojih. Sovjetska poročila kažejo na počasno, toda sistematično prodiranje na vseh odsekih fronte. Tudi v kolikor so ta poročila točna, pa so bili sovjetski uspehi izvojevali brez dvoma s težkimi izgubami. Zlasti mine, ki so jih Finci povsod položili na posebno spreten način, povzročajo sovjetskim četam velike preglavice, kar priznava celo sovjetsko časopisje.

Na skrajnem severu so sovjetske čete tudi v zadnjih 24 urah dobile nova ojačenja, predvsem preko luke Lavansari, kjer jih izkrcavajo sovjetske vojne ladje. Finci se tu poslužujejo izključno četniškega načina vojevanja. Oddelki finskih strelcev napadajo na smučeh neprizadeto sovjetske predstraže ter jim prizadevajo težke izgube. Neki finski vojak je z ročno strojno puško baje sam uničil sovjetski oddetek 70 mož.

V Kareliji gre sovjetsko prodiranje iz štirih smeri, ki jih stalno omenjajo tudi sovjetska vojna poročila. Središča sovjetske vojske so tu glavno mesto avtonomne sovjetske Karelije Petrozavodsk ter mesteca Uhta, Rebolji in Porosozero, ki leže v bližini finske meje. Največji strateški pomen ima prodor od Uhte proti Botniškemu zalivu, ki bi, če uspe, ločil finsko vojsko na skrajnem severu od zaledja in presekal edino železniško zvezo med Finsko in Švedsko.

Na Karelski ožini so posebno pomembne vesti o prebitju Mannerheimove obrambne črte ob obali Ladoškega jezera. Če so vesti točne, je lahko ta prodor usoden za finsko obrambo. V vzhodnem delu Karelske zemeljske ožine so sovjetske čete prodrele sicer dokaj daleč ob obeh železniških progah, ki vodita z vzhoda proti Viborgu, vendar teče glavna finska obrambna linija tu še tik pred mestom Viborgom samim.

Finska poročila

Helsinki, 8. dec. s. (Reuter). Finski generalni štab slejkoprej odločno zanika sovjetska poročila, da bi bile sovjetske čete prodrele Mannerheimovo linijo, ter poudarja, da je ta linija široka nad 30 km tako, da hiter prodor sploh ni mogoč.

Generalni štab nadalje javlja, da ne dovoljuje objave točnih poročil o posameznih vojaških operacijah na fronti; to pa zato, ker so finski izvidniki ugotovili nered v vrstah sovjetskih čet ter slabe komunikacije in bi objava točnejših poročil s finske strani lahko sovražniku pomagala pri orientaciji.

Med tem so se oblaki, ki so zadnje dni pritisnili nizko nad deželo, dvignili in verjetno je, da bo prišlo sedaj do bojev tudi v zraku.

Aalandski otoki se med tem naglo utrjujejo in napovedana blokada bo onemogočena. Finsko obrežje meri v dolžino 2.000 km in sedanjí letni čas ne bo zlepa dopuščal, da bi se stalno kontrolirala vsa finska obala.

Moskovska poročila

Moskva, 8. dec. brs. Vrhovno poveljstvo ljeningrajskega vojnega okrožja je izdalo vojno poročilo, v katerem pravi, da se je včeraj nadaljevalo prodiranje sovjetskih čet in so bili doseženi naslednji rezultati: V Murrnanskem okrožju so sovjetske čete premagale vse ovire in minske zapore ter prodrele 45 km na jug od Pečenge. V okrožjih Uhte, Repolia, Posozera in Petrozavodskia so strle finski odpor ter

prodrele 70 do 75 km daleč od dosedanjih državnih meja. Pri tem so zaplenile 6 topov kalibra 75 mm, 9 topov kalibra 37 mm, ter 20 težkih in 37 lažjih strojnica, pa tudi nekaj skladišč življenjskih in vojnih potrebščin. Finci so pustili na bojišču mnogo ranjenih. Preko 300 finskim vojakom so odmrznili posamezni udi.

Protiletalsko topništvo je sestrelilo 2 letali. Štirje finski letalski oficirji so bili ujeti.

V vzhodnem delu Karelske ožine so sovjetske čete po probuju glavne finske obrambne linije ob vodnem toku Voksin napredovale za 8 do 12 km na severu od reke Tajpalenokki. V vzhodnem delu Karelske zemeljske ožine so zasedle kraj in železniško postajo Perkiarvi ter so napredovale ob železniški progi proti Viborgu za 9 km proti severozapadu. Zavzele so tudi kraje Kirke in Uskirkko ter ob obeh železniški progi postajo Neurisjärvi.

Nova finska taktika

London, 8. dec. br. Angleški tisk objavlja tudi danes svoja posebna poročila o dogodkih na Finskem in med drugim ugotavlja, da sovjetska poročila o prodorih na skrajnem finskem severu niso povsem točna. V finskih strelških jarkih sodelujejo žene z možni in se bore z neverjetnim pogumom. Finci so se pričeli posluževati pri teh bojih vse nove taktike, ki je doslej sovjeti niso poznali. Vsaka finska kompanija operira skoraj povsem samostojno, medtem ko operirajo ruske čete v ogromnih edincih, spričo česar se konča skoro vsak njihov napad s pravimi hetakombami žrtv in lastnih vrstah. V osrednji Kareliji sovjeti vedno znova uporabljajo plin. Eskadrilja finskih rušilcev pa je po nekih vestih odplula pred Murrnansk ter obstreljevala sovjetsko luko. Povzročila je veliko škodo. Močno so bile poškodovane skoraj vse pristaniške naprave.

Nemško orožje za Fince?

London, 8. dec. AA. (Reuter). Ministrstvo za informacije objavlja, da po obvestilih, ki so prispela londonskim uradnim krogom, Nemčija brez dvoma preskrbuje finsko vlado z orožjem in municijo.

Popolna evakuacija Helsinkov

Helsinki, 8. dec. s. (Reuter). Čeprav je velika večina prebivalstva Helsinke že zapustila zapuščajno mesto tudi oni maloštevilni, ki se doslej še niso bili odločili za izselitev. Vzrok temu je, da so vsled nedavnih letalskih napadov mnoge zgradbe v mestu poškodovane in zlasti skoro vsa okna razbita, tako da je vsako bivanje v Helsinkih oteženo. Poleg tega je vplivelo na prebivalstvo uradna objava, da so sovjetske čete na fronti uporabile strupene pline. Ni nobena tajnost, da na Finskem in tudi v Helsinkih zelo primanjkuje plinskih mask ter da jih še daleč ni na razpolago dovolj za vse prebivalstvo.

Sovjetska podmornica napadla nemško ladjo

Helsinki, 8. dec. p. Sovjetska podmornica je napadla nemško ladjo »Oliva«, ko je vozila iz pristanišča otoka Uto. Sovjetska podmornica je oddala na nemški parnik tri strele, izmed katerih jo je eden pogodil. Sovjetski mornarji so nato prišli na krov nemškega parnika ter pregledali njegove dokumente.

operacije. V zvezi s tem poudarja »Times«

važnost utrjevalnih del na Aalandskih otokih.

Tallinn, 8. dec. br. Konferenca zunanjih ministrov baltičkih držav se je nocoj končala: Napovedan je bil uradni komunik, ki pa še ni bil objavljen.

Listi naglašajo v svojih poročilih, da na konferenci niso bili sprejeti nikakoli senzacionalni sklepi političnega značaja. Razpravljali so zgolj o vprašanjih, ki so postala prečeta za vse tri skandinavske države.

Pariški listi za prelom s sovjeti

Pariz, 8. dec. z. Večina pariških listov se zavzema za to, da se napravi konec razlikovanju med Nemčijo in Sovjetsko Rusijo. »Temps« piše, da najnovejši dogodki jasno

dokazujejo, da sodelovanje hitlerizma in boljševizma ni zgolj slučajno, marveč gre za resnično zavezništvo. Zato je Anglija in Francija ne sme ta več obotavljati, marveč morata prikočiti Finski dejansko na pomoč. Če bi se še nadalje obotavljali in ne bi nastopili v obrambo malega, a hrabrega finskega naroda, ki brani iste ideale, za

katero se borita Anglija in Francija, bi se izpostavili nevarnosti, da bi vse male države izgubile zaupanje v iskrenost in moč zapadne demokracije, a brez dvoma bi se tudi razpoloženje onstran Oceana izpremenilo v škodo zaveznikov, če ne bodo pravočasno izvršili svoje dolžnosti.

Boji na morju in v zraku

Zaradi torpediranja, min in trčenja se je potopilo zopet več ladij — Angleško letalo uničilo nemško podmornico

London, 8. dec. a. Kakor objavlja admiraliteta, je bilo včeraj potopljenih zopet več parnikov. Deloma so bili žrtve min in nesreč, ena ladja pa je bila zadeta od nemškega torpeda. Od nemškega torpeda je bil zadet angleški rušilec »Jersey« (1700 ton), ki je trčil v neko drugo ladjo. Ob jugovzhodni angleški obali je zadel na mino angleški parnik »Meralc«, pri Westjordanu pa se je potopil parnik »Thomas Walton« (4480 ton). Poleg teh angleških parnikov se je ponesrečila belgijska ladja »Louis Scheide«, ki je nasedla na pečinco, ter je najbrže izgubljena. V južnem Atlantiku pa je bil potopljen angleški parnik »Navasota« (9000 ton). Vzrok še ni znan.

London, 8. dec. s. (Reuter). Letalsko poveljstvo objavlja, da je danes zjutraj letalo angleške obalne zaštite na patrolni službi v Severnem morju opazilo nemško podmornico na morski gladini. Letalo je podmornico takoj napadlo z bombami. Še prva bomba je zadela podmornico v sredino. Podmornica se je nato začela potapljati, pa jo je pri tem zadela še druga bomba. Na vodi so se pokazali veliki oljni madeži, kar je dokaz, da je bila podmornica potopljena.

London, 8. dec. AA. (Reuter). Ministrstvo za rakoplovstvo poroča: Po poročilih z vzhodne angleške obale so se tam pojavila sovražna letala. Takoj so jim bila poslana nasproti angleška letala, da jih preženo. Neko sovražno letalo, ki ga je preganjalo protiletalsko topništvo, se je približalo ust-

ju reke Temze. Ni točna trditev, ki je bila objavljena v nemškem uradnem poročilu in ki pravi, da so včeraj nemški letalci leteli nad Londonom.

London, 8. dec. s. (Reuter). Snoči je bilo ob vzhodni obali v bližini ustja Temze opazeno nemško letalo, ki je najbrže polagalo mine. Zarometi so letalo iskali in strojnica so ga obstreljevale. Tudi angleška lovška letala so se dvignila ter so letalo preganala.

London, 8. decembra. AA. Reuter: Kakor pravi uradno poročilo je bilo o priliki včerajšnjega letalskega spopada nad vzhodno Škotsko udeleženih 9 sovražnih letal. Britanska lovška letala so jih odbila. Ugotovljeno je, da je bilo pri tem spopadu pet sovražnih letal zadetih.

Na kopnem mir

Pariz, 8. dec. AA. (Havas). Poročilo z bojišč od danes zjutraj se glasi: Na bojišču ni posebnega.

Berlin, 8. dec. br. Vrhovno poveljstvo objavlja: Na zapadni fronti ni bilo nikakih pomembnejših dogodkov.

Nevtralne ladje za Anglijo

London, 8. dec. AA. (Reuter). Ministrstvo za informacije objavlja, da so danes v Londonu uradno ugotovili, da je ministrstvo za pomorski promet doseglo sporazum, po katerem bo imelo na razpolago več milijonov ton nevtralnih ladij. Angleška vlada si prizadeva, da bi bila ta transakcija čim koristnejša za nevtralne lastnike ladij, ter prevzema risiko.

Objava angleškega poslanstva v Beogradu

Beograd, 8. decembra. AA. Tukajšnje britansko poslanstvo nas je zaprosilo naj objavimo naslednje: »Angleškemu poslanstvu v Beogradu je bilo naročeno naj objavi v Jugoslaviji, da zastopniki svojice paroplovne izvozne in uvozne družbe iz Aten nimajo absolutno nobenega pooblastila, da bi delali za račun vlade v Veliki Britaniji.«

Iz davčne službe

Beograd, 8. dec. p. Premišljen je za davkarja 8. pol. skupine k davčni upravi v škofji Loka Vladimir Turnšek, doslej na Susaku.

Požigi v Nemčiji

Amsterdam, 8. dec. br. »Telegraaf« objavlja poročilo iz Berlina, v katerem omenja, da se požari na kmečkih posestvih v Nemčiji čim dalje bolj množijo. Ker se skoraj vsi požari obsojajo na smrt, si je treba poizkusiti razlagati zgolj v smislu sabotaže, ker je smrtna kazen v Nemčiji določena za sabotažna dejanja, ki edina prihajajo v poštev pri takih požarih. Tako je bil v Königsbergu obsojen na smrt neki Fritz Krause zaradi požiga na velikem posestvu, kjer je požar povzročil za 200.000 mark škodo. Na Meklenburškem je bil prav te dni aretiran neki poljski delavec, ki je prav tako osumljen požiga. Obsojen bo v kratkem pred sodiščem v Schwerinu.

Razkritje komunistične centrale v Atenah

Atene, 8. dec. o. (Exchange Telegraph). Policija v Ekalu v bližini Aten je odkrila tajno komunistično radio oddajno postajo, ki je poslovala po navodilih kominterne. Aretirali so 12 ljudi, med njimi tudi nekega Bolgara, ki je baje agent kominterne.

Južna Afrika za obrambo portugalskih kolonij

Lizbona, 8. dec. s. (Reuter). Južnoafriški vojni minister Reitz je obiskal danes portugalskega ministrskega predsednika Salazarja. Pri razgovoru je bil navzoč tudi južnoafriški poslanec. Novinarjem je izjavil minister Reitz, da bo Južna Afrika takoj prišla na pomoč, če bodo napadene portugalske kolonije v Afriki. Obe državi imata v Afriki veliko skupno mejo in odnosi med njima so čim dalje bolj prijateljski. Južna Afrika in Portugalska imata mnoge skupne interese.

Izmenjava prebivalstva v okupirani Poljski

Berlin, 8. dec. o. (Reuter). Uradno objavljajo, da je bil med Nemčijo in Rusijo sklenjen sporazum o izmenjavi prebivalstva v okupirani Poljski.

Žene!

Vlada pripravlja nove zakone, ki bodo odločali tudi o naši usodi. Ne dopustimo, da bi nas, ki predstavljamo polovico naroda, pri tem prezrli. Zahtevamo, da se tudi nam omogoči sodelovanje v zakonodajnih in samoupravnih zastopstvih. — To pa moremo doseči edinele z

volilno pravico

Prava demokracija, ki jo zahteva ljudstvo, mora enako upoštevati ves narod, moške in ženske. — Zberimo se na

javno zborovanje

ki bo v nedeljo 10. decembra 1939 ob 10. uri dopoldne v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani.

Slovenske žene

Vabimo vas drevi v Trgovski dom na

PLENO VAJO JASO AKADEMSKO

Novi ples: PARK PARADE

JENKO

SWING-RHYTHM

Naša poročila po polnoči:

Poljska vojska bo nastopila januarja

Pariz, 8. dec. br. Predsednik poljske vlade general Sikorski je imel nocoj po radiu govor, v katerem je opozoril na sporazum z Anglijo in Francijo ter na priprave poljskih vojskih sil v zavezniških državah, ki bodo v januarju aktivno posegle v borbo na zapadni fronti in na morju.

General Sikorski se je najprej zahvalil obojem zapadnim zaveznicam in dejal, da vlada med njima in Poljsko vedno solidarnost.

V borbi na morju, na kopnem in v zraku se bodo Poljaki borili ob strani svojih zaveznikov za obnovu obče pravčnosti in za novi red na svetu. Nevarnost, da bi se iz sovjetske Rusije razlila boljševiška poplava v Evropo, se stalno zmanjšuje. Napad na mali finski narod je vsemu svetu odprl oči.

V Veliki Britaniji — je nadaljeval Sikorski — se je pričelo že dni urejati posebno oporišče za poljske letalske sile. Januarja bo na njem zaplapolala poljska zastava. V januarju se bodo tudi poljske divizije že razvrstile na fronti. Naše orožne sile nestrno pričakujejo trenutka, ko se bodo morale boriti za poljsko in skupno zavezniško stvar.

Dve poljski podmornici v angleški mornarici

London, 8. dec. s. (Reuter.) Uradno javljajo, da se je dvema poljskima podmornicama posrečilo priti iz Baltika v Anglijo ter sta bili vključeni v angleško vojno mornarico. Ena izmed teh je znana podmornica »Orzel«, ki je najprej zbežala iz Gdynje ter je bila pozneje internirana v estonski luki Tallin. Od tam je zopet pobegnila, pa je radi tega prišlo do znane spora med Estoniko in Sovjetsko Rusijo. Podmornico so na begu zasledovala nemška letala in vojne ladje, kakor tudi sovjetska mornarica. Tri tedne pa se je podmornica kljub temu uspešno skrivala s tem, da jo samo po noči plula na morski površini. Končno je začelo primanjkovati na podmornici že živila. Skozí Skagerak je podmornica ponoči plula na površini, ker se radi nizke vode ni mogla skriti pod vodno gladino. Trije nemški rušilci so jo preganjali vendar je srečno dospela v Severno morje. Poljski ministrski predsednik general Sikorski je sedaj osebno odlikoval možstvo podmornice.

Način, kako je ušla druga podmornica, ne bo objavljen, ker smatrajo podatke o tem za vojaško tajnost.

Ameriški protest v Londonu in Moskvi

London, 8. dec. s. (Reuter.) Opoldne je posetil zunanje ministrstvo ameriški odpravnik poslov in izročil noto, ki je bila takoj nato v Washingtonu objavljena. Ameriška vlada izjavlja, da si pridržuje vsa prava, da za državo in privatnike zahteva povračilo vsake škode, ki bi nastala vsled angleškega ukrepa o zaseženju nemškega izvoznega blaga. Ameriška vlada poudarja dalje, da je ta ukrep nasproten mednarodnim zakonom.

V angleških vladnih krogih pripominjajo k temu, da je bil ukrep podvzet izrecno samo kot represalija na nezakonit način pomorskega vojevanja s strani Nemčije. Princip represalij je pa po mednarodnih zakonih priznan.

Washington, 8. dec. s. (Reuter.) Zunanji minister Hull je danes podal izjavo, da bo smatrala ameriška vlada sovjetsko vlado odgovorno za vsi izgube in škodo, ki bi nastala Zedinjenim državam ali njihovim državljanom radi sovjetske blokade proti Finski. Ameriška vlada te blokade ne priznava.

Francoski komunisti

Pariz, 8. dec. br. V francoski poslanski zbornici se je danes ustanovila nova parlamentarna frakcija, ki si je prizvela ime ljudske unije. Frakcija šteje 5 članov. Ti poslanci so prej pripadali komunistični frakciji, a se po njenem razidu niso hoteli pridružiti kmečko-delavski skupini.

Francosko večerno vojno poročilo

Pariz, 8. dec. br. Vrhovno poveljstvo francoske vojske je nocoj objavilo naslednje 192. vojno poročilo:

Krajno delovne izvidniške oddelkov in topniško streljanje.

Španske simpatije za Fince

Madrid, 8. decembra. AA. Havas: Španska vlada je izrazila svoje simpatije do Finske. Po seji ministrskega sveta je bilo izdano naslednje poročilo: Vlada skrbno spremlja potek mednarodnih političnih dogodkov, katerih resnost dosega vrhunec. Napad na Finsko od sovjetske strani je naravna posledica nesmiselnega vprašanja, ki so ga zastavljali vsem državam od začetka sovražnosti. Španija, ki se je borila kot nobena druga država za obrambo zahodne civilizacije proti azijskemu barbarstvu, čuti globoko simpatije do Finske v tem njenem junaškem in težkem času.

Madrid, 8. decembra. AA. Havas: Številni španci so zapolnili, naj jim dovolijo kot prostovoljcem iti v finsko vojsko. Med temi je zlasti mnogo častnikov, predvsem letalcev. Če to dovoljenje dobe, pravijo da bo odšlo iz Španije na Finsko več sto mladih španskih častnikov.

Volilni zakon

Beograd, 8. dec. p. Nocoj je bila v predsedništvu vlade seja ožega ministrskega odbora za izdelavo volilnega zakona. Član odbora so predsednik in podpredsednik vlade Dragiša Cvetković in dr. Vlado Maček ter ministri dr. Srdjan Budisavljević, dr. Laza Marković, dr. Mihajlo Konstantinović in dr. Miha Krek.

Posredovalni poskus skandinavskih držav

Sklepi konference v Oslu — Zaskrbljenost zaradi sovjetskega zasidranja v Pečengí

Kodanj, 8. decembra. o. (Reuter). Zastopniki Švedske, Norveške in Danske so na konferenci v Oslu izdali objavo, v kateri poudarjajo, da bodo omenjene države podvezle vse, da bi prišlo do finsko-sovjetskih pogajanj.

London, 8. dec. AA. »Times« piše: Na sestanku ministrov za zunanje zadeve v Oslu so se bavili med drugim tudi s položajem, ki se nastal zaradi sovjetskega napada na Finsko. Zaradi tega napada je za skandinavske države nastal čisto nov položaj. Zavzete Pečenge nudi Sovjetski Rusiji nekatere prednosti, ki jih pristanišče Murrnansk nima, a vse to je v škodo Norveške in drugih skandinavskih držav. Navzočnost čet na področju Pečenge ograža Norveško, katere meja je v neposredni bližini teh krajev. Pečenga bi mogla postati važno pomorsko oporišče za nadaljnje sovjetske